

Verslag ledenraadpleging werkveldraad psychiatrie van de VGVZ 8 april 2021

Online ivm Covid-19, Opkomst: +- 30 leden

Hoofdthema: komst Generieke Module Zingeving, Spiritualiteit en Psychische hulpverlening

Na een hartelijk welkom brengt Marijn Gilhuis de leden op de hoogte over de Generieke Module Zingeving, Spiritualiteit en Psychische hulpverlening van AKWA GGZ die o.l.v. prof. dr. A.W. Braam wordt ontwikkeld (zie presentatie in de bijlage). Deze module beoogt GGZ-professionals handvatten te geven in het omgaan met levensvragen zodat het minder van de persoon afhangt of zingeving aanbod komt. In breakoutrooms gaan we in gesprek over hoe wij vanuit ons vakgebied tegen deze generieke module aankijken.

In de plenaire terugkoppeling klinkt veel enthousiasme voor dit initiatief. Meer aandacht voor zingeving is juist in de GGZ noodzakelijk. We waarderen het interdisciplinaire karakter van de module. Verheldering van 'zingeving en spiritualiteit' in de module zien we als een mooie kans om communicatie met andere disciplines te vergemakkelijken. De module kan er aan bijdragen dat ons vakgebied serieus genomen wordt en beter wordt ingebed.

Tegelijkertijd zien we de mogelijke valkuil dat deze module het onderwerp zingeving plaatslaat, instrumenteel inzet of binnen het kader van de diagnose plaatst. Zingeving is tenslotte complex en tragiek hoort bij het leven. We hopen daarbij dat het geen een papieren tijger of een vaag vrijblijvend puntje op een afvinklijstje wordt. Ook is een open houding van behandelaren en een herstelgerichte benadering nodig om ruimte voor z'n module te maken. Leden geven aan het belangrijk te vinden dat niet alleen psychologische aspecten maar ook spirituele en religieuze aspecten van zingeving in de module komen. Sommigen benadrukken dat zowel algemene zingeving (GV nieuwe stijl) als levensbeschouwelijke gerichtheid (GV oude stijl) in de module gewenst is.

Vanuit de aard van onze functie werken geestelijk verzorgers veelal op een eilandje. Daarom is er enthousiasme over het multidisciplinaire karakter van de module. Momenteel vinden geestelijk verzorgers bondgenoten in alle verschillende disciplines. Samenwerking hangt meer af van de persoon van de professional dan van de functie. Het generieke karakter van de module roept de vraag op wat het eigene van ons beroep is als ook andere ggz-professionals zich meer structureel met zingevingvragen gaan bezighouden. Hier volgt een opsomming van de opbrengt van een korte brainstorm over deze vraag:

- We zijn specialisten in betekenisgeving met de hermeneutische vaardigheid om symbolische taal te betrekken in het proces van betekenis geven en heroriëntatie van de patiënt.
- We hebben een primaire focus op zingevingvragen en het vertragen en verdragen daarvan.
- We zijn niet gericht op oplossen, behandelen of instrumentaliseren van zingeving maar hebben open aandacht, tijd en 'leegte' om zingevingvragen er te laten zijn.
- We hebben een vrijplaats.
- We hebben een primaire focus op krachtbronnen en uithouden in uitzichtloosheid.
- We hebben een narratieve benadering waarin ook (onzichtbare) anderen een plaats hebben.
- We zijn een betrouwbare gesprekspartner die de gezonde kant van mensen aanspreekt.
- We hebben hoop in de aanbiedingen en zijn specialist in vieringen en herdenkingen.